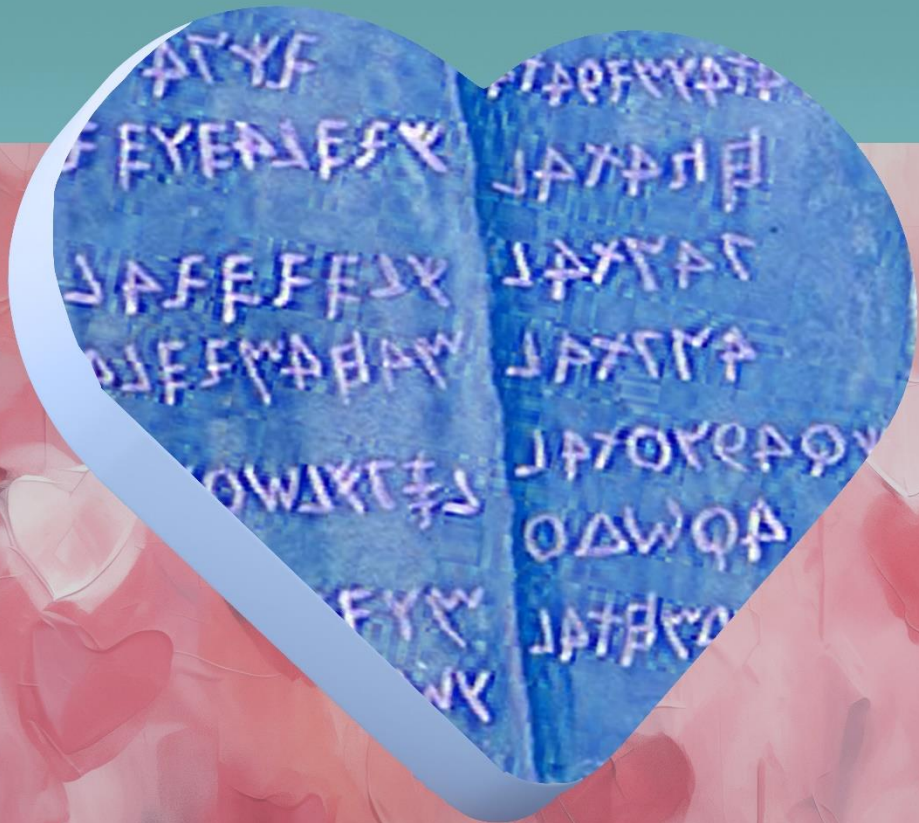

VÍRA NAVZDORY PŘEKÁŽKÁM – PROTESTANTSKÁ REFORMACE A JEJÍ POHLED NA PÍSMO

Lekce 5 od 28. dubna do 4. května 2024

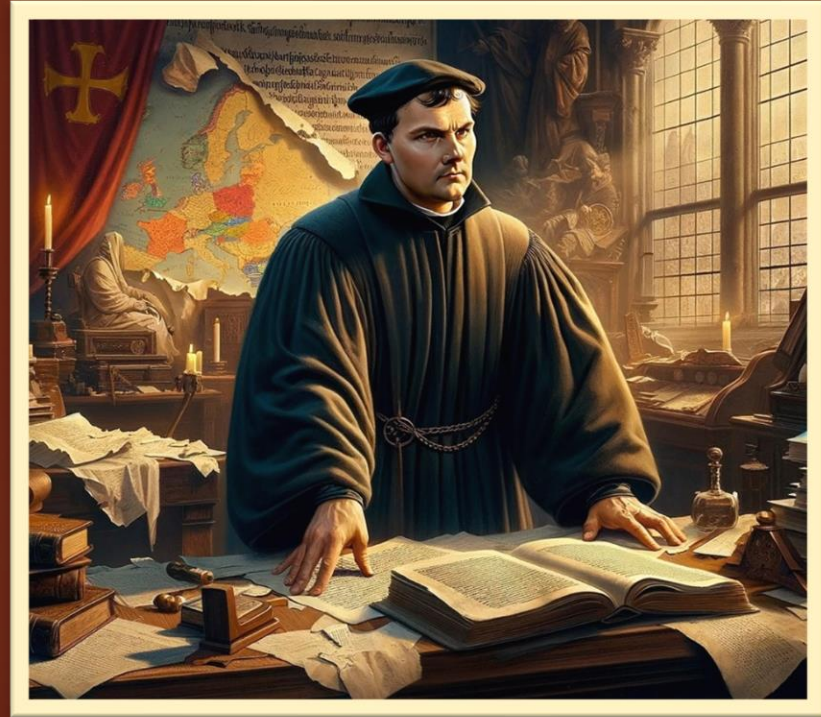
“Tvou řeč uchovávám v srdci, nechci
proti tobě hřešit” (Žalm 119,11)

V šestnáctém století začalo jasně zářit dílo, které o 200 let dříve započal Viklef, "hvězda reformace". Přišla nádhera reformace.

Tato reforma byla založena na pěti základních bodech:

- ★ 1. *Sola Scriptura* (Pouze Písmo)
- ★ 2. *Sola gratia* (Pouze milost)
- ★ 3. *Sola fide* (Pouze víra)
- ★ 4. *Solus Christus* (pouze Kristus)
- ★ 5. *Soli Deo gloria* (Jedině Bohu patří sláva)

Základ víry:

- ⬡ *Sola Scriptura* / *soli Deo gloria*.
- ⬡ Bible na dosah všem.
- ⬡ Výklad Bible.

Základ spasení:

- ⬡ *Sola gratia* / *sola fide* / *solo Christus*.
- ⬡ Růst v milosti.

ZÁKLAD VÍRY

SOLA SCRIPTURA / SOLI DEO GLORIA

“Jakmile se objevila tvá slova, pozřel jsem je. Tvá slova mi byla útěchou a radostí srdce.
Nazývají mě tvým jménem, Hospodine, Bože zástupů” (Jeremjáš 15,16)

Reformátoři šestnáctého století doslova změnili svět. Dali však jasně najevo, že na nich není nic zvláštního. Byli to lidé proměnění Bohem. To je důvod, proč prohlásili, že: “Jedině Bohu patří sláva”.

Jak se u nich tato proměna uskutečnila? Zázrak vykonalo čtení Božího slova.

Co pro ně Bible udělala a co může udělat pro nás?

Je to základ víry

Tím, že věříme v Jeho zaslíbení, obnovujeme svou víru a odvahu

Jeho listy jsou jako ovoce stromu života

Vyzařuje radost, naději a světlo

Dává nám směr, jistotu, sílu a moudrost

Oživuje naše bytí fyzicky, mentálně, emocionálně a duchovně

V oněch temných časech Bible naplnila jejich životy do té míry, že dali své životy za to, aby zůstali věrni jejímu učení. A nasycuje dnes i váš život?

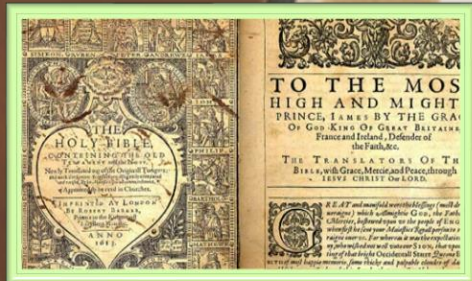
BIBLE NA DOSAH VŠEM

“Ale slovo Páně se šířit nepřestalo” (Skutky 12,24)

Tyndale (1494-1536) se rozhodl opravit chyby ve Wycleffově Bibli (přeložené z latiny) a vytvořit přímý překlad původních jazyků. Vydal Nový zákon přeložený z řečtiny.

Miles Coverdale pokračoval a doplnil Tyndalovu práci překladem Starého zákona z hebrejských originálů. V roce 1535 tak byla vydána první Bible vytištěná v angličtině.

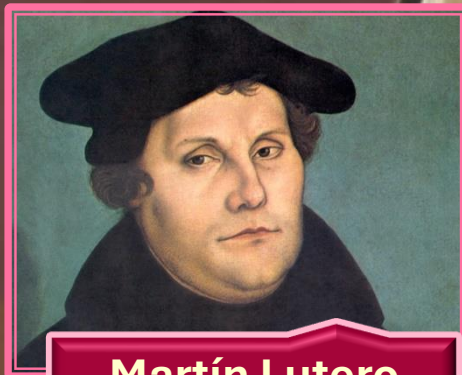
Tato verze posloužila jako základ pro nejrozšířenější překlad Bible mezi anglicky mluvícími: *King James Version*, vydaná v roce 1611. Práce Tyndala, Coverdalea a učenců, kteří připravili KJV, ovlivnila miliony lidí a přivedla je k poznání Boha.

Zajímavé je, že jeden muž, který se nikdy otevřeně nepřihlásil k reformaci, byl nepostradatelným pomocníkem při těchto překladech: Erasmus Rotterdamský, který v té době vydal Nový zákon v řečtině (který sloužil jako základ pro všechny překlady reformátorů).

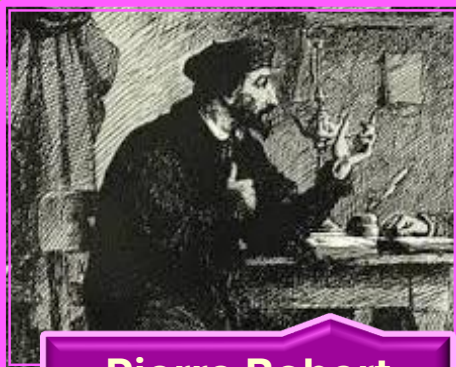

BIBLE NA DOSAH VŠEM

Zatímco se připravovaly a vydávaly anglické překlady Bible, překládali Bibli do svého rodného jazyka i jiní reformátoři. Tímto způsobem mohli Bibli číst přímo obyvatelé Evropy a nově objeveného "Nového světa".

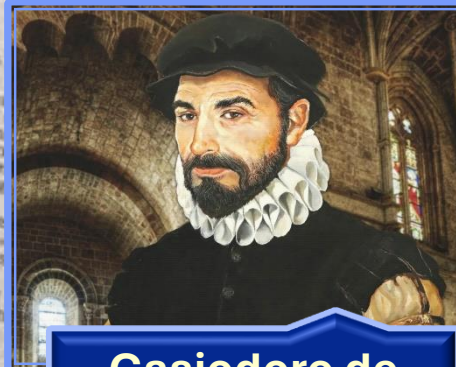
Martín Lutero
Němčina(1534)

Pierre Robert Olivétan
Francouzština (1535)

Biblia de Brest
Polština (1563)

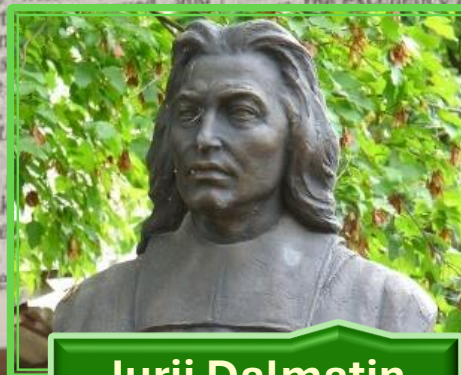
Casiodoro de Reina
Španělština (1569)

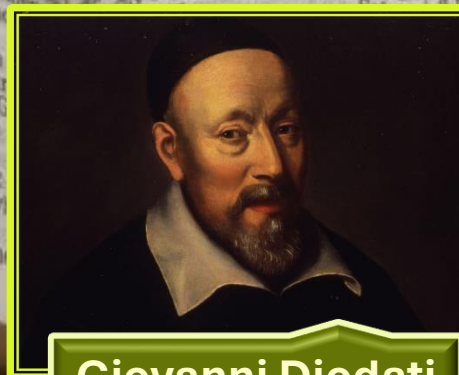
Bible Kralická
Čeština (1579)

Jonas Bretkunas
Litevština (1579)

Jurij Dalmatin
Slovinština (1584)

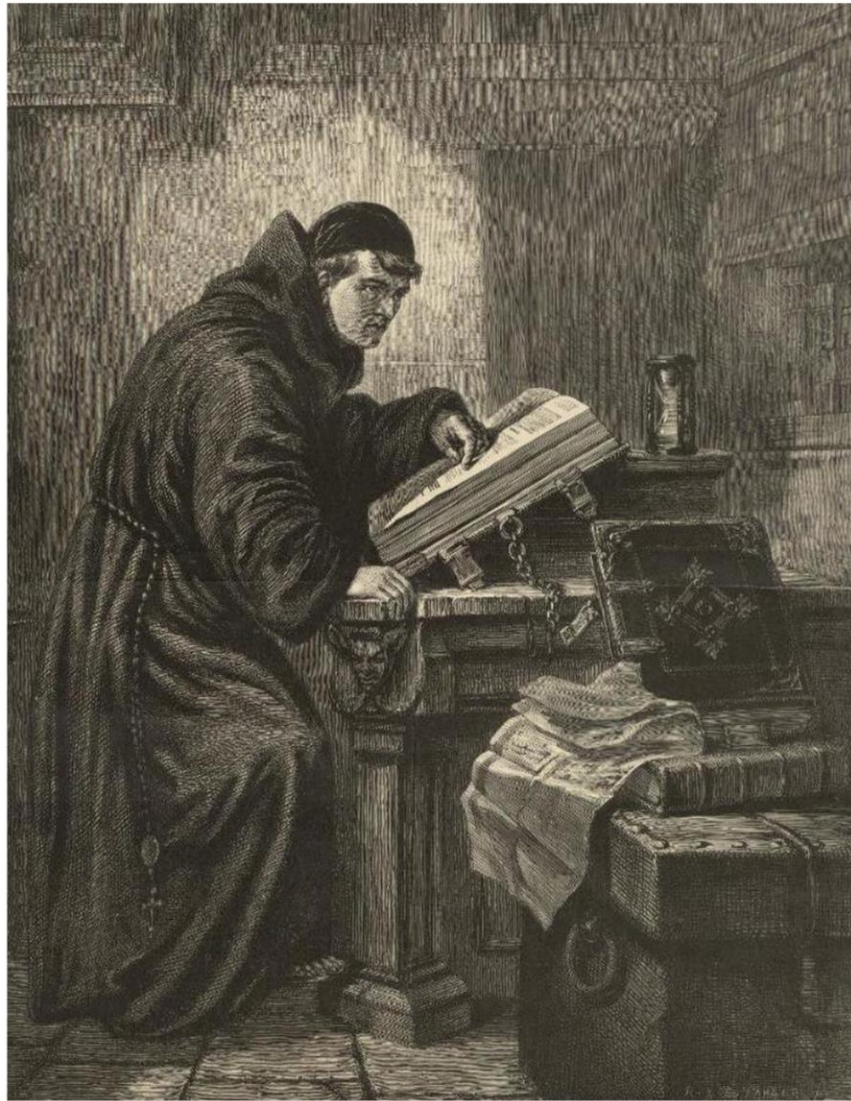
Giovanni Diodati
Italština (1607)

João Ferreira de Almeida
Portugalština (1691)

VÝKLAD BIBLE

"Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti" (2. list Petrův 1,20)

Když Martin Luther poprvé četl Bibli v latině, jeho život se změnil.

Když listoval jejími stránkami, uvědomoval si, že jeho mysl osvěcuje vyšší moc. Evangelium ožilo a působilo. Nejasné tradice zmizely a povstala Kristova milost. Jaká síla osvítila jeho mysl?

Duch svatý, jediný autoritativní vykladač Bible, mu zjevil pravdy obsažené v Bibli. A tentýž Duch svatý je dán i nám, abychom mu také porozuměli! (Jan 14,26; 16,13).

Od té chvíle bylo jasné, že nemůže existovat žádný soulad mezi tradicemi vyučovanými oficiální církví a pravdami obsaženými v Bibli. Jediné pravidlo víry a chování je obsaženo v Bibli a je nám zjeveno Duchem svatým.

“Kázání Božího slova by nepřineslo žádný výsledek bez neustálé přítomnosti a pomoci Ducha svatého. Jedině on je skutečným učitelem Boží pravdy. Pravda probouzí svědomí a mění život jen tehdy, uvádí-li ji do srdce Duch svatý. Člověk může představit druhým literu Božího slova, může se seznámit se všemi příkazy a zaslíbeními, ale pokud pravdu nezasadí do srdce Duch svatý, nikdo nepadne na Skálu a nerozbije se.”

(E. G. W.: Touha věků strana 430)

ZÁKLAD SPASENÍ

SOLA GRATIA / SOLA FIDE / SOLO CHRISTUS

“Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar” (list Efezským 2,8.9a)

Z listu Efezským 2,8 vyplývají tři základní pravdy.

- 1 Jsme spaseni milostí **sola gratia**
- 2 Prostředkem k dosažení milosti je víra **sola fide**
- 3 Je to Boží dar, dar jeho Syna: **solo Christus**

Kvůli našemu hříchu jsme odsouzeni k věčné smrti (list Římanům 6,23a). Bůh však připravil způsob, jak splatit náš dluh a dát nám věčný život (list Římanům 6,23b).

A proč potřebujeme, aby Bůh zaplatil náš dluh? Protože si to vůbec nemůžeme dovolit (Žalm 49,8; list Efezským 2,9).

Když Martin Luther zjistil, že Kristus je jeho jediným zdrojem spásy, začal tuto pravdu kázat. Tisíce lidí, kteří byli spoutáni klamy nepřítele, byli osvobozeni a proměněni.

I když je spasení zdarma, jeho cena byla nesmírná a dostatečná pro všechny (Jan 3,16; list Římanům 8,32).

RŮST V MILOSTI

“Kéž rostete v milosti a v poznání našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Jemu buď sláva nyní a až do dne věčnosti. Amen” (2. list Petrův 3,18)

Ve středověku lidé mysleli na to, že si svou spásu (a spásu svých předků) zaslouží prostřednictvím mší, bul, sebetrýznění, poutí...

Všechno to bylo skličující. Nikdy toho nebylo dost. Dokud neobjevili Kristovu milost. Od té chvíle se cítili opravdu svobodní.

Vedla je tato svoboda k tomu, aby Zákonem pohrdali, nebo aby ho poslouchali?

John Wesley (1703-1791), jeden ze zakladatelů metodistického hnutí, byl pohnut četbou Lutherova úvodu k listu Římanům. Jeho nově nalezená víra ho vedla k tomu, aby usiloval o růst v milosti.

Vědomí, že byl spasen milostí, ho nevedlo k tomu, aby pohrdal Zákonem, ale aby jej blíže studoval, aby jeho život byl stále více v souladu s životem, který od něj očekával Kristus.

“Tito reformátoři vyznávali velkou zásadu — stejnou zásadu, jakou uznávali valdenští, Viklef, Jan Hus, Luther, Zwingli a jejich spolupracovníci —, že Písmo svaté je neomylným měřítkem víry a života. Odmítali domnělé právo papežů, sněmů, církevních otců a králů ovládat svědomí lidí ve věcech víry. Naproti tomu uznávali svrchovanou autoritu Bible — a všechno učení a všechny názory posuzovali jejím učením. Víra v Boha a jeho slovo — to jim bylo oporou, když obětovali své životy na hranicích. Když vzplála hranice, jež měla umlčet Latimera, obrátil se reformátor na svého spolutrpicího druha se slovy: “Bud’ dobré mysli, ještě dnes zažehneme v Anglii z Boží milosti svíci a ta, doufám, nikdy nedohoří.” (Dílo Hugh Latimera, díl 1, str. XIII)”